

Hra na saxofon

Charakteristika

Ve studijním zaměření hra na saxofon je realizováno přípravné studium a následně I. a II. stupeň základního studia. I. stupeň je specifikován dle fyziologických dispozic studentů.

V přípravném studiu si studenti osvojují základní návyky pro hru na saxofon (přípravným nástrojem je zobcová flétna nebo saxonett), zejména správný a uvolněný postoj, vyvážené a uvolněné držení nástroje a správné dýchání. Na bazální úrovni se seznamují s muzickými základy a dokáží zopakovat jednoduchou melodii. Hravou formou projevují přirozenou hudebnost, vztah k muzice a svému nástroji.

Od prvního ročníku základního studia se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu, dále se rozvíjí prstová technika, upevňují a zdokonalují optimální dýchací návyky s důrazem na kvalitu tónu, cílevědomě se dbá na specifickou artikulaci dle stylového zaměření. Repertoár žáka je sestavován na základě jeho individuálních dispozic a zaměření s využitím konkrétních škol a dalších notových materiálů. Žák je od počátku veden k myšlence vlastního, jakožto i obecně pozitivního mentálního posunu při veřejném vystupování na školních i mimoškolních akcích, jak v sólové hře na nástroj, tak při hře komorní a orchestrální.

V druhém stupni studia je dána možnost profilace žáka směrem artificiálním, či nonartificiálním. Při studiu je využíváno nabytých schopností a dovedností, které jsou dále rozšiřovány a na konkrétní úrovni zkvalitňovány. Pokud je ke hře na klarinet přijat žák starší 14-ti let, je zařazen 1. ročníku II. stupně.

Cílem studia hry na saxofon v obou stupních základního studia je rozpoznat hudební potenciál žáka a dle individuálních možností a schopností interpretovat skladby dle specifika zaměření. Po celou dobu studia je dbáno na pozitivní prezentaci školy směřováním k veřejné obhajobě dosažených dovedností na koncertech, seminářích, vernisážích a dalších kulturních akcích.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- cílevědomě prohlubuje zájem o hru na saxofon, umí popsat jednotlivé části nástroje, dovede správně pečovat o nástroj
- zaujímá správný uvolněný postoj a dbá na uvolněné držení nástroje, popisuje a případně i předvede správné dýchání
- správně nasadí a zahraje rovný dlouhý tón, dovede imitovat lehké rytmické a melodické útvary
- zahraje lehkou píseň podle sluchu, zvládá jednoduchou píseň s doprovodem, rozlišuje základní dynamiku (p - f)

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- zvládá základní dechová cvičení (klidný nádech, pomalý a plynulý výdech), zvládá základní zvuková cvičení (barva, směr)
- umí správně nasadit a ukončit tón, uvědomuje si základní polohu jazyka a zvládá základní artikulaci model TÝ - DÝ
- vědomě dbá na správný uvolněný postoj a držení nástroje, ovládá základní prstoklady v rozsahu c1 - d2
- dle svých možností zahraje jednoduchou skladbu z paměti
- je schopný zahrát lidové písně v rozsahu 5 tónů, opakuje rytmické a melodické modely s využitím správné artikulace
- orientuje se v základních rytmech (2/4, 3/4 a C takt), zahraje jednoduchou píseň z paměti
- umí hrát s doprovodem klavíru, cembala nebo CD

2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- používá správný nátisk, uvědomuje si brániční dýchání, nasazuje jazykem „tá“
- pozná podle sluchu i notového zápisu staccato a legato, je schopný zadanou skladbu interpretovat z paměti
- ovládá základní hmaty v rozsahu c1 - d2, zahraje stupnici C dur, hraje čistě v unisonu s učitelem
- pracuje na prstové technice, umí optimálně navlhčit a nasadit plátek na hubici
- má povědomí o změnách buněčné struktury plátku při „zahrávání“
- uplatňuje se dle svých možností v souhře s jinými nástroji a s učitelem

3. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí sestavit a rozložit nástroj, provádí základní údržbu, užívá správný postoj, nátisk a nasazování tónu • pohybuje se v rozsahu f1 - f2, zvládá hru detachè a legato, má vědomí o lehké a těžké době • orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu • pracuje na uvědomělém bráničním dýchání, je schopen interpretovat lidovou píseň z paměti 	

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí se pohybovat v rozsahu c1 - c3, je schopen hry v základních dynamických odstínech • ovládá hru detachè a legato, vědomě používá správné dýchání, používá optimální prstovou techniku • orientuje se v lichých a sudých taktech, dokáže zahrát delší tóny bez intonačních výkyvů 	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hraje detachè, legato a staccato, rozlišuje jemnější dynamické odstíny, chápe význam základních tempových označení • užívá optimální frázování, akceptuje dynamiku a grafické značky v partu • uvědomuje si charakter skladby dle období, má povědomí o odlišném ladění svého nástroje • pracuje na přípravě k souhře 	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybuje se v tříčárkované oktávě, ovládá hru detachè, legato a staccato, zná alternativní hmaty konkrétních tónů • pracuje na kultivovaném přednesu, zahraje chromatickou řadu • dokáže kriticky zhodnotit svůj veřejný výkon, jakožto i výkony ostatních, účastní se hry v souboru 	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • intonačně ovládá tříčárkovanou oktávu, používá ukončení tónu dechem, je schopný samostudia • používá agogiku, dynamiku, optimální frázování, hraje melodické ozdoby • realizuje všechny grafické značky v partu, ví o systému nácvičku skladeb, reaguje v souboru na dirigentské gesto • ovládá elementární transpozici dle svých schopností <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. ROČNÍK	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hraje detache, legato, užívá správný postoj, dýchání, nátisk a nasazování tónu • ovládá jednočárkovanou oktávu, pohybuje se v dvoučárkované oktávě • připravuje se na hru v souboru, orientuje se v základním jazzovém frázování • je schopen zahrát jednoduché téma na formu dvanáctitaktového blues 	

2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • používá dynamiku, agogiku a správné swingové frázování, hraje detache, legato, staccato • orientuje se v tříčárkové oktávě, realizuje hru v souboru • sleduje kvalitní interprety dle vlastního výběru a dokáže se jejich výkony inspirovat • je schopen zahrát chorus ve dvanáctitaktovém blues 	

3. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • ovládá tříčárkovou oktávu, rozlišuje jemnější dynamické nuance • orientuje se v notovém zápisu, dokáže ukončení tónu dechem, je schopen improvizace na jednoduchý jazzový standart 	

4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • ovládá celý přirozený rozsah nástroje, pracuje s barvou a kvalitou tónu • umí nasadit a ukončit tón dechem, je schopen aktivního samostudia, účastní se hry v souboru • je schopen improvizace na běžný jazzový standart <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

I. stupeň základního studia

1. ročník	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
2. - 7. ročník	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby různých stylových období dle výběru
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)

II. stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (skupinová praxe)